

St. Thomas Convent High School, Dombivli East
I – Semester Examination (2023-2024)
Subject: Maths

Std: VIII

Date: 12-10-23

Total: 50 M
 Time: 2 Hrs

Q. 1 A) Choose the correct alternative answers for each of the following questions.

4

1) $\left[\left(\frac{3}{7} \right)^{-3} \right]^{-4} = ?$

- a) $\left(\frac{3}{7} \right)^{-7}$ b) $\left(\frac{3}{7} \right)^1$ c) $\left(\frac{3}{7} \right)^{-12}$ d) $\left(\frac{3}{7} \right)^{12}$

2) y varies directly as x Express this statement symbolically

- a) $y \propto x$ b) $y \propto \frac{1}{x}$
 c) $y \propto -x$ d) $x \propto -y$

3) The point of concurrence of medians of a triangle is called.

- a) an incentre   b) a circumcentre
 c) a centroid   d) an orthocentre

4) If the adjacent sides of a parallelogram are 4 cm and 6 cm respectively. Then its perimeter is _____

- a) 16 cm   b) 20 cm   c) 24 cm   d) 15 cm

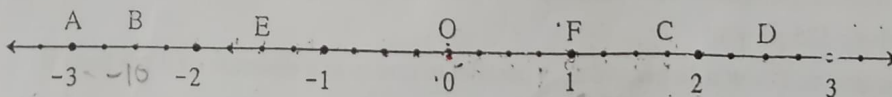
B) Express the following numbers in index form.

3

Number	Index form
i) Fifth root of 13	
ii) Cube root of 17	$(17)^{\frac{1}{3}}$
iii) Seventh root of 30	$(30)^{\frac{1}{7}}$

C) Observe the number line and answer the questions.

3

- i) Which number is indicated by point B?
- ii) Which point indicates the number $1\frac{3}{4}$? $\frac{3+4}{4} = \frac{7}{4}$
- iii) State, whether the statement 'the point D denotes the number $\frac{5}{2}$ is true or false.

Q. 2 Solve the following subquestions : (Any Five)

10

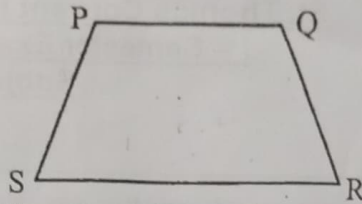
1) Expand : $(a + 2)(a - 1)$

2) Compare the following numbers. ($<$, $>$, $=$)

- i) $0 \square - 4$ ii) $\frac{3}{5} \square \frac{7}{5}$ $\frac{3}{5} < \frac{7}{5}$

3) Factorise : $x^2 - 10x + 9$

4) In the figure, side $PQ \parallel$ Side SR
then identify the type of
quadrilateral. If $m\angle S = 75^\circ$ then $m\angle P = ?$

5) Find the constant of variation and write the equation of variation.
 $p \propto \frac{1}{q}$, If $p = 15$, then $q = 4$

6) In the adjoining figure, each angle is shown by a letter. Fill in the boxes with the help of the figure.

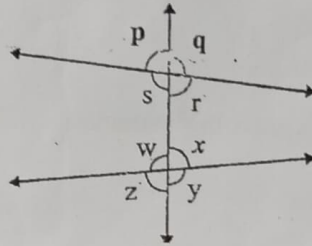
Corresponding angles

i) $\angle p$ and

ii) $\angle q$ and

iii) $\angle r$ and

iv) $\angle s$ and

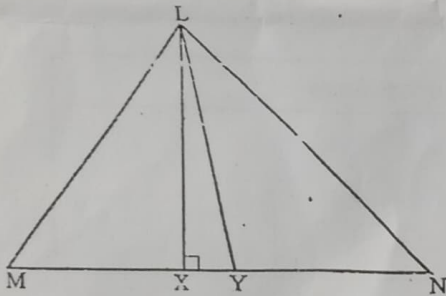
Q.3 Solve the following subquestions. (Any Five)

10

1) Write the rational number $\frac{35}{8}$ in decimal form

2) Expand: $(x + \frac{1}{x})^3$

3) In $\triangle LMN$ is an altitude and   is a median (Write the names of appropriate segments)

4) Draw a rectangle ABCD such that $l(AB) = 6\text{cm}$ and $l(BC) = 4.5\text{cm}$.

5) Factorise : $125p^3 + q^3$

6) Draw a line m . Draw a line n which is parallel to line m at a distance of 4 cm from it.

Q.4 Solve the following sub-questions : (Any Four)

12

1) Find the cube root of 512

Solution :

$$\begin{aligned} & 512 \\ &= 2 \times \boxed{256} \\ &= 2 \times 2 \times \boxed{128} \\ &= 2 \times 2 \times 2 \times \boxed{64} \\ &= 2 \times 2 \times 2 \times 4 \times 4 \times \boxed{16} \\ &= 2^3 \times 4^3 = (2 \times 4)^3 = \boxed{8}^3 \\ \therefore \therefore \sqrt[3]{512} &= \boxed{8} \end{aligned}$$

2) Find the length of diagonal of a square with side 8 cm.

3) Simplify : $(x + y)^3 - (x - y)^3$

4) Draw an obtuse angled $\triangle LMN$. Draw its altitudes and denote the orthocentre by O.

5) x varies inversely as y , when $x = 15$ then $y = 10$, If $x = 20$, then $y = ?$

Q. 5 Solve the following sub-questions : (Any Two)

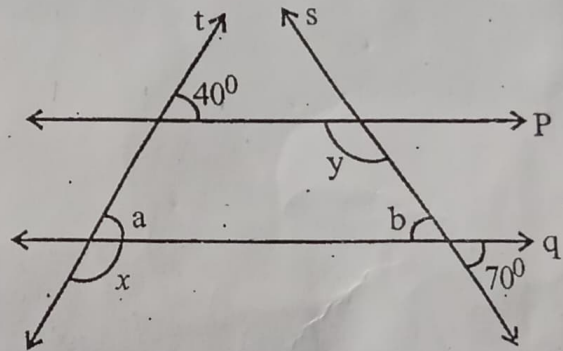
8

1) In the given figure, line $p \parallel$ line q .

Line t and line s are transversals.

Find measures of $\angle x$ and $\angle y$ using

the measures of angles given in the figure.

2) Construct $\square$ BARC such that

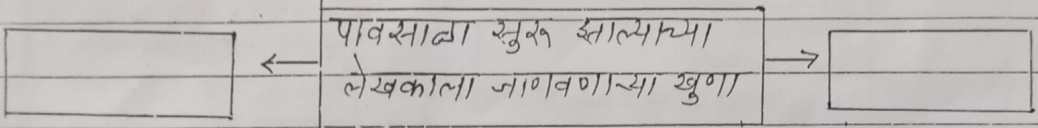
$$l(BA) = l(BC) = 4.2 \text{ cm}, l(AC) = 6 \text{ cm } l(AR) = l(CR) = 5.6 \text{ cm}$$

3) The total remuneration paid to labourers, employed to harvest soyabean, is in direct variation with the number of labourers. If remuneration of 4 labourers is ₹ 1000, find the remuneration of 17 labourers.

विभाग-१ गद्य

प्र.१अ) खालील उतारा वाचून दिलेल्या सूचनांनुसार कृती करा. (०८ गुण)

१) आकृती पूर्ण करा: (१)

ज्येष्ठ महिना सुरु झाला, वी पावसाचे वेध लागतात. सोसाट्याचा वारा आणि पहिल्या पावसाच्या सरींची वार्ता पसरवणारा मातीचा सुगंध हे अगदी प्रत्येक वर्षी येतच असतं. तरीही ते दखेळी नवीन वाटतं. बालपणी बेफाम होऊन 'ये गं ये गं सरी, माझे मडके भरी'च्या तालावर पावसात चिंब चिंब भिजणं आणि त्याबद्दल आई-वडिलांकडून पोटभर मार खाणं. आजी-आजोबांकडून कागदी होड्या करायला शिकून त्या पावसाच्या पाण्यात सोडण्यासाठी पुन्हा पावसाची आतुरतेने वाट पाहणं. अशा

कितीतरी आठवणी घेऊन दरवर्षी पाऊस येत असतो; पण मोठं झाल्यावर इंद्रधनुष्यात उमलणाऱ्या रंगांचे अर्थ उमगू लागतात. बरसण्याचा अर्थ कळू लागतो आणि हुरहूर, तळमळ अशा शब्दांचा थेट प्रत्यय येऊ लागतो. पावसाच्या आगमनाने गतकाळातले "ते क्षण" पुन्हा जिवंत होतात. डोळ्यांसमोर येऊ लागतात आणि कधी कधी पापण्यांमधून अलगदपणे वाहूनही जातात. मग डोळ्यांतला कोणता आणि बाहेरचा कोणता तेच कळत नाही. असं बरंच काही अनुभवायचं असेल तर वरंधा घाट गाठलाच पाहिजे.

२) रका शब्दात उत्तरे लिहा: (१)

i) पावसाचे वेध लागताना तो महिना -

ii) मोठं झाल्यावर कशात उमलणाऱ्या रंगांचे अर्थ उमगू लागतात.

३) वाक्ये पूर्ण करा: (१)

ये गं ये गं सरी →

४) विशेषणे- विशेष्ये जोड्या लावा: (२)

	'अ' गट	'ब' गट
i)	मातीचा	वारा
ii)	महिना	होड्या
iii)	सोसाट्याचा	सुगंध
iv)	कागदी	ज्येष्ठ

५) स्वमत : वरंधा घाटातील निसर्गाचे विहंगम दृश्य तुमच्या शब्दांत वर्णन करा. (२)

प्र.१आ) पुढील उतारा वाचून दिलेल्या सूचनांनुसार कृती करा. (०८ गुण)

१) आकृती पूर्ण करा.

(२)

लेखकांनी शाळेच्या बागेत
मनसोक्त केलेली मजा

→ (१)

→ (२)

→ (३)

→ (४)

प्रिय उद्धव, मेघा, मिहिका व जान्हवी,
अनेक आशीर्वाद.

कितीदा तरी मनात येते, की तुम्हा चौघ.बरोबर
बसून तुमच्याशी मनसोक्त गप्पा माराव्यात. मी माझे
बालपण कसे घालवले ते तुम्हांला सांगावे. माझे शाळा-
कॉलेजातले दिवस कसे होते, ते सांगावे आणि
पुस्तकांतून, मित्रांकडून व शिक्षकांकडून मी काय काय
आणि कसे कसे शिकलो ते सांगावे आणि सगळ्यांत
महत्त्वाचे, म्हणजे माझ्या आई-वडिलांकडून- तुमच्या
पणजी-पणजोबांकडून, त्यांच्या मायेतून मी काय
शिकलो, हेही तुमच्याशी बोलावे...

पण प्रत्यक्षात तुमच्याशी बोलताना मोकळेपणाने,
मनासारखे बोलता येतेच असे नाही म्हणून वाटले, की
तुम्हांला हे पत्र लिहावे.

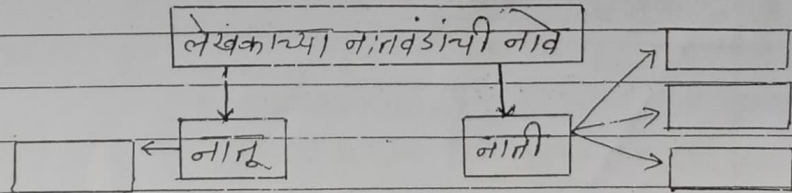
मी शिकायला सांगलीला होतो. सांगली हे
महाराष्ट्रातले एक गाव आहे. आमच्या शाळेला खूप
मोठे मैदान होते आणि त्याजवळच एक बग होती.

आम्ही तिथे मनसोक्त खेळायचो, हुंदडायचो, झाडांवर
चढायचो, पाऊंस आला, की त्यात चिंब भिजायचो.
निदान सुट्टीमध्ये तरी तुम्ही तुमच्या मोठ्या शहरांमधून
बाहेर पडून थंड हवेच्या गिरीस्थानांवर किंवा छोट्या
गावी गेले पाहिजे. पक्ष्यांचे चिचिचवणे, थवे न्याहाळणे,
तसेच जंगलातील विविध पशूंचे आवाज ऐकणे हा मोठा
मजेशीर अनुभव असतो. मोकळे आकाश, वाहती नदी
आणि झाडे आपल्यासाठी ममतीचा नजराणाच आणत
असतात, त्याची मजा तुम्ही लुटली पाहिजे.

माझ्यापुरते बोलायचे, तर मी अभ्यासामध्ये काही
फारसा चांगला नव्हतो. मला खेळायला मात्र आवडायचे
आणि बॅडमिंटनची आवड मला लहान वयातच लागली
होती. निरनिराळे चषक व ढाली घेतलेले माझे कितीतरी
फोटो तुम्ही पाहिले आहेत ना? सातत्याने परिश्रम
करूनच मी विजेता खेळाडू होऊ शकलो. आंतरराष्ट्रीय
सामन्यात आपल्या देशाचे मी प्रतिनिधित्व केले, मला
अर्जुन पुरस्कार मिळाला.

२) चौकटी पूर्ण करा:

(२)

३) (अ) एका शब्दात उत्तरे लिहा:

(१)

i) लेखकांनी या सामन्यात देशाचे प्रतिनिधित्व केले → ii) लेखकाला मिळालेला पुरस्कार →

आ) साश्वळी पूर्ण करा:

(१)

फोटोतील दोन गोष्टी → →

४) स्वमत: 'निदान सुट्टीमध्ये थंड हवेच्या गिरीस्थानावर जायला पाहिजे' या विधानाची यथार्थता स्पष्ट करा. (२)

विभाग-२ - पद्य

प्र.२अ) खालील पद्य वाचा आणि दिलेल्या सूचनेनुसार कृती करा. (०६ गुण)

- १) एका वाक्यात उत्तरे लिहा. (२)
- i) नव्या युगाच्या नभात कशाचे तेज पसरले आहे ?
- ii) गुरुजनांची शिकवण कशी असते ?

हे ज्ञानाचे तेज पारले नव्या युगाच्या नभात
कला-गुणांच्या क्षितिजावरती ही प्रतिभेची प्रभात.

भव्य पटांगण, बाग मनोहर
फुला-पाखरांचे जग सुंदर
आपुलकीचा सुवास पसरे
मनामनांतून इथे निरंतर.
गुरुजनांची अमूल्य शिकवण या स्पर्धेच्या युगात,
कलागुणांच्या क्षितिजावरती ही प्रतिभेची प्रभात.

पायाभरणी अस्तित्वाची
प्रयोगशाळा व्यक्तित्वाची
तन सुदृढ, मन विशाल होई
इथे रुजवणूक त्या तत्त्वांची

विचारधारा तीच वाहते नसानसांत, रगारगांत,
कलागुणांच्या क्षितिजावरती ही प्रतिभेची प्रभात.

नवीन स्वप्ने, नवीन आशा
हीं प्रगतीची नवंपरिभाषा,
परिश्रमाने, अभ्यासाने
उन्नत बनवू आपुल्या देशा.
मिटवून सारे भेद चला रे मानवतेच्या युगात
कलागुणांच्या क्षितिजावरती ही प्रतिभेची प्रभात.

२) गोलातील शब्दांच्या आधार घेऊन चौकटी पूर्ण करा. (१)

i) पायाभरणी → (कशाची) →

ii) क्षितिज → (कशाचे) →

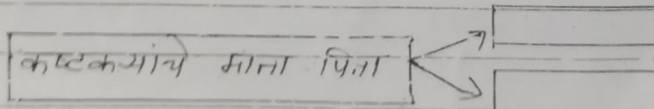
३) कवितेतील पुढील शब्दांची विशेषणे लिहा. (१)

(i) वाग (ii) तन

४) स्वमत : 'तन सुदृढ' आणि 'मन विशाल' या शब्दसमूहांच्या
तुम्हांला कळलेला अर्थ लिहा. (२)

प्र.२आ) पुढील कवितेच्या आधारे दिलेल्या सूचनांनुसार कृती करा. (६ गुण)

१) आकृती पूर्ण करा. (१)

कष्टक्यांचे माता पिता

२) i) येथे कष्टक्यांची वस्ती आहे → (२)

ii) कोडी कोटी हातांनी हा ओढणार आहे →

आभाळाची अम्ही लेकरे, काळी जाती आई
जात वेगळी नाही आम्हा धर्म वेगळा नाही ॥

श्रमगंगेच्या तीरावरती
कष्टकऱ्यांची अमुची वसती
नाव वेगळे नाही आम्हा गाव वेगळा नाही ॥

इमान आम्हा एकच ठावे
घाम गालुनी काम करावे
मार्ग वेगळा नाही आम्हा स्वर्ग वेगळा नाही ॥

माणुसकीचे अभंग नाते
अम्हीच अमुचे भाग्यविधाते
एथ वेगळा नाही आम्हा संत वेगळा नाही ॥

कोटि कोटि हे बळकट बाहू
जगन्नाथ-रथ ओढुन नेऊ
आस वेगळी नाही आम्हा ध्यास वेगळा नाही ॥

३) कवितेतील पुढील शब्दांचे अर्थ लिहा : (१)
(i) श्रम- (ii) मार्ग-

४) स्वमत : 'माणुसकीचे अभंग नाते आम्हीच अमुचे भाग्यविधाते'
या काव्यपंक्तीतून सूचित केलेला विचार तुमच्या शब्दांत
लिहा. (२)

विभाग-३ व्याकरण व भाषाभ्यास
(८ गुण)

प्र.३ (६) समानार्थी शब्द लिहा : (१)
(i) जंगल- (ii) कर्ण-

(२) विरुद्धार्थी शब्द लिहा : (१)
(i) फायदा X (ii) गोड X

(३) लिंग बदला : (१)
(i) राजा- (ii) छोडी-

(४) वचन बदला : (१)
(i) नकार- (ii) होव्या-

(५) कंसातील सूचनांप्रमाणे उतारे लिहा. (१)
i) मला आंवा आवडतो. (सर्वनाम ओळखा)
ii) नदीनलव देऊळ आहे. (शब्दयोगी अवयव ओळखा)

(६) पुढील वाक्यांतील अधोरेखित शब्दांच्या जाती ओळखा : (१)

i) पतंग आकाशात उडतो. →

ii) रमेश हुशार आहे. →

6) पुढील वाक्यप्रकार ओळखा: (अर्थानुसार) (१)

i) अरेरे! फार वाईट झाले! →

ii) मुलांनो, रांगेत चला. →

7) पुढील वाक्यप्रकार ओळखा (रचनेनुसार) (१)

i) मला तुझे पुस्तक दे. →

ii) जेव्हा आकाशात काळे ढग येतात, तेव्हा पाऊस येऊ शकतो. →

विभाग-४ - उपयोजित लेखन (१५ गुण)

प्र.४.अ) पुढील बातमी वान्यून त्याव्यालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (५ गुण)

दिनांक : ६ सप्टेंबर

शिक्षकदिन समारंभ साजरा

मुंबई : दिनांक ५ सप्टेंबर रोजी वडाळा येथील ज्ञानेश्वर विद्यालयातील विद्यार्थ्यांनी शिक्षकदिन उत्साहाने साजरा केला. या दिवसाचा कार्यक्रम विद्यार्थ्यांनी आखता होता. तो अत्यंत नेटकेपणाने पार पाडला.

शिक्षकदिनाच्या निमित्ताने शाळेचे संपूर्ण कामकाज त्या दिवशी विद्यार्थ्यांनी सांभाळले. शिक्षक झालेल्या विद्यार्थ्यांनी विविध विषयांचे पाठ घेतले. वर्गातील विद्यार्थ्यांनी त्यांना उत्तम सहकार्य दिले.

मधल्या सुट्टीनंतर शाळेच्या सभागृहात समारंभ आयोजित करण्यात आला. विद्यार्थी प्रतिनिधी कुमार गोकर्ण याने भावपूर्ण भाषण केले, तर कुमारी चंदना सुर्वे हिने सुश्राव्य काव्यगायन केले.

श्रीफळ व गुलाबपुष्प देऊन सर्व गुरुजनांचा सत्कार करण्यात आला. अल्पोपाहाराने या गोड कार्यक्रमाचा सांगता झाली.

१) नावे लिहा! (२)

i) कार्यक्रमाचे नाव :

ii) कार्यक्रमाचा दिनांक :

२) कोण ते लिहा! (३)

i) दिवसभर शाळेचे कामकाज सांभाळणारे -

ii) काव्यगायन करणारी -

iii) गुरुजनांना सत्काराच्या वेळी दिलेल्या वस्तू -

अ) पत्रलेखन करा. (ई-मेल आराखड्यानुसार) (५ गुण)

१) तुमच्या शाळेमध्ये उन्हाळी सुट्टीत 'हस्ताक्षर सुंदर करूया!' हे ३० दिवसांचे शिबिर आयोजित केले आहे. त्यात तुम्हांला सहभागी करून घेण्याची विनंती करणारे पत्र वगशिक्षकांना लिहा.

किंवा

२) तुमच्या शाळेतील विद्यार्थ्यांना आकाशवाणी केंद्राच्या कामकाजाची माहिती घ्यायची आहे. त्यासाठी आकाशवाणी केंद्राच्या अधिकाऱ्यास परवानगी मागणारे पत्र लिहा.

इ) खालीलपैकी कोणत्याही एका विषयावर निबंधलेखन करा. (५ गुण)

(१)

• कोणता खेळाडू आवडतो ? →		← • स्वभाव, आवडी-निवडी
• आवडण्याचे कारण →	माझा आवडता खेळाडू	← • मिळवलेले पुरस्कार
• खेळाडूचे मार्गदर्शक →		← • खेळाडूचे दुसरे

किंवा

२) समाजसेवा करावी असे का वाटले →		← अनुभव कसा वाटला ?
• केव्हा केली ? →	समाजसेवेचा माझा एक अनुभव	← तशील प्रतिक्रिया
• कोठे गेलात ? →		← कोणता अनुभव घेतला ?

— x — x — x — x —

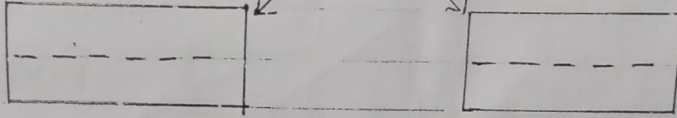
— समाप्त —

प्र 9 अ निम्नलिखित पारेच्छेद पढ़कर सूचनाओं के अनुसार कृति करो।

अ-9 कृति पूर्ण कीजिए :

(1)

लेखक ने प्रयाग
स्टेशन पर देखा।

बचपन से ही रेलवे स्टेशन पर जाना मुझे अच्छा लगता है। बात सन १९३५ की है। मैं शाम के समय टहलने के लिए प्रयाग स्टेशन पर चला गया। तभी मैंने देखा कि तीमरे दर्जे के डिब्बे से एक सज्जन उतर रहे हैं और अपना बिस्तर स्वयं अपनी बगल में दबाए प्लेटफार्म पर आगे बढ़ रहे हैं। पास आने पर देखा कि वृद्ध सज्जन और कोई नहीं, हिंदी के प्रसिद्ध कहानी और उपन्यास लेखक प्रेमचंद जी हैं। मैं आगे बढ़कर बोल उठा: "बाबू जी! आप?" उन्होंने जोर से ठहाका लगाया और कहा, "हाँ, मैं।" उनके अट्टहास से सारा स्टेशन गूँज उठा। मैंने पूछा- "कहाँ जाइएगा?" उत्तर दिया- "जहाँ तुम कहो।" मैंने कहा- "मेरे घर चलिए।" उन्होंने उत्तर दिया- "चलो" और बिना किसी तकल्लुफ के वे मेरे साथ पैदल मेरे घर चले आए। इतने बड़े साहित्यकार, वे इतने सरल और सौम्य हैं कि अपने जीवन की सुविधा के लिए कोई भी उपकरण जुटाना नहीं चाहते। उनका अट्टहास इतना आकाशव्यापी है कि वातावरण का सारा विषाद उसमें धुल जाता है।

वे हिंदुस्तानी एकेडेमी के वार्षिक अधिवेशन में भाग लेने के लिए प्रयाग आए हुए थे। ग्यारह बजे दिन रो तीन बजे तक वे उसमें सम्मिलित होते थे किंतु प्रातःकाल से ही उनसे भेंट करने वालों का क्रम आरंभ हो

अ-2 निम्नलिखित शब्दों के समानार्थी शब्द लिखो।

(1)

9 वार्षिक-

(2) आरंभ-

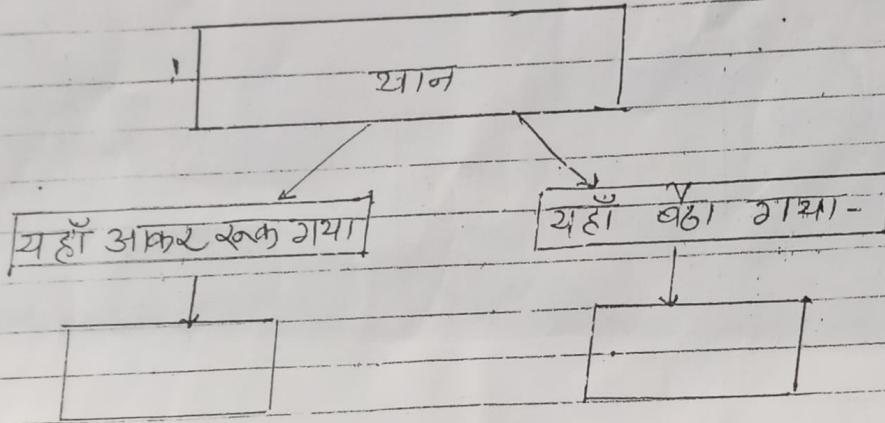
अ-3 'किसी से मिलने पर अथवा बातचीत करते समय लोगों की विभिन्न आदतें,' विषय पर अपने विचार लिखिए।

(1)

प्र०आ निम्नलिखित परिच्छेद पढ़कर सूचनाओं के अनुसार कृति करो:

आ-१ कृति पूर्ण कीजिए :-

①

लगभग पैंतीस साल का एक खान अंगन में आकर रुक गया। हमेशा की तरह उसकी आवाज सुनाई दी - "अम्मा... हींग लोगी?" पीठ पर बंधे हुए पीपे को खोलकर उसने नीचे रख दिया और मौलसिरी के नीचे बने हुए चबूतरा पर बैठ गया। भीतर लगभग से नौ-दस वर्ष के एक बालक ने बाहर निकलकर उत्तर दिया - "अभी कुछ नहीं लेना है, जाओ!"

पर खान भला क्यों जाने लगा? जरा आराम से बैठ गया और अपने स्तंभ के छोर से हवा करता हुआ बोला - "अम्मा, हींग ले लो, अम्मा! हम अपने देश जाता है, बहुत दिनों में लौरेगा।" सावित्री रसोईघर से हाथ धोकर बाहर आई और बोली - "हींग तो बहुत-सी ले रखी है खान! अभी पंद्रह दिन हुए नहीं, तुमसे ही तो ली थी।"

वह उरती स्वर में फिर बोला - "हेरा हींग है माँ, हनको तुम्हारे हाथ की बनेही लगती है। एक ही तोला ले लो, पर लो जरूर।" इतना कहकर फौरन एक डिब्बा सावित्री के सामने सरकाते हुए कहा - "तुम और कुछ मत देखो माँ, यह हींग एक नंबर है, हम तुम्हें धोखा नहीं देगा।"

आ-२ निम्नलिखित शब्दों के पर्यायवाची शब्द लिखिए।

①

① हवा -

② दिन -

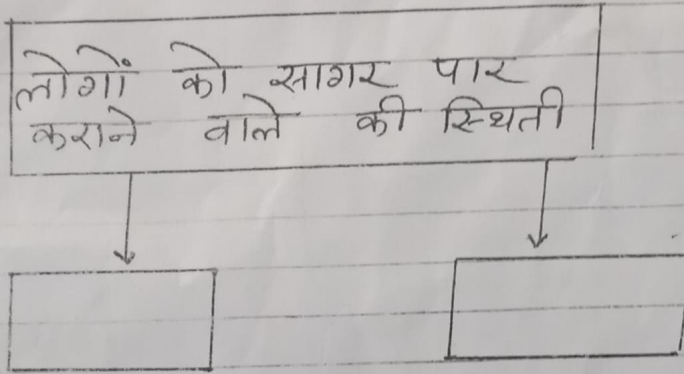
आ-३ 'बोस्नी का महत्त्व' विषय पर अपने विचार लिखिए।

①

प्रश्न निम्नलिखित पद्यांश पढ़कर सूचनाओं के अनुसार कृती करो।

क-1 आकृति पूर्ण कीजिए :-

①

गो मैं हूँ मझधार में आज बिना पतवार,
लेकिन कितनों को किया मैंने सागर पार ।

जब हो चारों ही तरफ घोर घना अंधियार,
एसे में खद्योत भी पाते हैं सत्कार ।

टी वी. ने हमपर किया यूँ छुप-छुपकर वार,
संस्कृति सब घायल हुई बिना तीर-तलवार ।

दूभाष का देश में जब से हुआ प्रचार,
तब से घर आते नहीं चिट्ठी-पत्री-तार ।

क-2 पद्यांश में प्रयुक्त दो शब्द-युग्म छूटकर लिखिए : ①

क-3 पद्यांश के अंतिम दो दोहों का भावार्थ लिखिए : ①

प्रश्न निम्नलिखित पद्यांश पढ़कर सूचनाओं के अनुसार कृती करो।

ख-1 एक वाक्य में उत्तर लिखिए । ①

1 अंगारे कहाँ होंगे ? →

2 आग की ज्वालाएँ कहाँ बरसेगी ? →

बाधाएँ आती हैं आएँ,
 धिरे प्रलय की घोर घटाएँ,
 पाँवों के नीचे अंगारे,
 सिर पर बरसें यदि ज्वालाएँ,
 निज हाथों से, हँसते-हँसते,
 आग लगाकर जलना होगा ।
 कदम मिलाकर चलना होगा ।

हास्य-रुदन में, तूफानों में,
 अमर असंख्यक बलिदानों में,
 उदयानों में, वीरानों में,
 अपमानों में, सम्मानों में
 उन्नत मस्तक, उभरा सीना,
 पीड़ाओं में पलना होगा !
 कदम मिलाकर

ख-2 निम्नलिखित शब्दों के विरुद्धार्थी शब्द पद्यांश से चुनकर लिखो। (1)

9 सिर * (2) अपमान * म+

ख-3 निम्नलिखित पंक्ति का अर्थ लिखिए :- (1)

पीड़ाओं में पलना होगा।

39 निम्नलिखित अव्यय का वाक्य में प्रयोग करो :- (1)

और-

2 काल पहचानकर लिखिए :- (1)

में पाठ पढ़ता हूँ।

3 निम्नलिखित वाक्य में से उद्देश्य और विधेय अलग कीजिए। (1)

मेरी जिंदगी तो सपाट मैदान है।

४ निम्नलिखित विरामचिह्नों का प्रयोग करके वाक्य लिखो :- ①

१ , ② ?

५ निम्नलिखित मुहावरे का अर्थ लिखकर वाक्य में प्रयोग करो :- ①

१ फूट-फूटकर रोना-

प्रश्-१ अपने विद्यालय के प्रधानाचार्य को चार दिन की छुट्टी की माँग करने हेतु प्रार्थना पत्र लिखो। ④

२ निम्नलिखित मुद्दों के आधार पर कहानी लिखो :- ④

एक जंगल में विशाल घना वृक्ष — उसपर पक्षियों के घोंसले —
विषले बाण, पेड़ के तने में घुलने से पेड़ का सूख जाना —
सारे पक्षियों का उधर-उधर उड़ जाना — एक तोते का
उसी पेड़ पर बैठे रहना — दूसरे तोते का उड़ चलने का
आग्रह करना — इनकार — कहना 'मेरी दो पीढ़ियों का
उसी पेड़ पर निवास' — इसे छोड़कर जाना असंभव — शीर्षक

ST. THOMAS CONVENT HIGH SCHOOL, DOMBIVALI EAST.

STD: VIII

First Semester Exam 2023-24

Marks:20

DATE: - 17-10-23

Subject: Geography

Q.1) Fill in the blanks:

(2)

- 1) _____ longitudes pass the sun in 24 hours.
- 2) Air is said to be saturated when the air column is holding water vapour to its _____ capacity.
- 3) The approximate age of the earth is _____ years.
- 4) Remains of plants and animals mixed with marine deposits are known as _____.

Q.2) Match the Following:

(3)

A	B
1) Indirect sources of Earth's interior	a) Uttarakhand
2) Cloud Burst	b) Seismic waves and volcanic - Eruption
3) Anthropogenic	c) Layers of sediments
	d) Sewage & plastics

Q.3) State whether the statements are Right or Wrong. Correct the wrong one:

(2)

- 1) The ocean bed is uneven and irregular.
- 2) Air can hold more moisture at 25°C than at 35°C.
- 3) The Upper Mantle is also known as the Asthenosphere.

Q.4) Draw a neat and labelled diagram of Earth's Magnetosphere OR

(2)

Draw a neat and labelled diagram of the Magnetic Pole and Equator. OR

Prepare a flow diagram on Types of Map Scale.

Q.5) Write Short Notes on (any 2)

(3)

- 1) Local Time
- 2) Cumulonimbus Clouds
- 3) Continental Shelf

Q.6) Write distinguish between: (any 1)

(2)

- 1) Humidity and Clouds
- 2) AM and PM

Q.7) Give geographical reasons: (any 2)

(3)

- 1) The shadows are the shortest at noon.
- 2) Clouds float in the sky.
- 3) The study of the ocean floor is useful for man.

Q.8) Answer the following questions: (any 2)

(3)

- 1) How are the oceans important to us?
- 2) What are the prerequisites for condensation?
- 3) What is the need to use a map in today's times?

प्र. 1 (अ) चित्रं दृष्ट्वा नाम लिखत । (उत्तर: 2)

(9)

①

②

③

(आ) योग्यं उत्तरं चिनुत लिखत च ।

(9)

(१) प, फ, [ ] म् । (ब/क)

(२) 'त' इति वर्णः _____ । (ओष्ठ्यः / दन्त्यः)

(इ) अक्षरैः अक्षरैः वा लिखत । (केडपि 2)

(9)

(१) २० = ... (२) ५ = ... (३) त्रयोदश = ...

(ई) समयं लिखत अक्षरैः ।

(9)

(१) ७.०० = ... (२) ६.३० = ...

प्र. 2 (अ) मञ्जूषातः समानार्थकशब्दान् लिखत । (केडपि 2)

(9)

(१) ज्ञानम् (२) उदकम् (३) माता

(मञ्जूषा - जननी, जलम्, विद्या)

(आ) मञ्जूषातः विरुद्धार्थकं लिखत । (केडपि 2)

(9)

(१) धर्मः x (२) असुरः x (३) तपतम्

(मञ्जूषा - अधर्मः, अनृतम्, देवः)

(9)

(इ) मेमनं कुरुत

(अ)

षष्ठी

सम्बोधनम्

(ब)

① हे राम!

② रामस्य

③ रामाय

प्र-3 (अ) श्लोकः पूर्तिं कुरुत । (केडपि १)

(02)

- (१) वसुदेवसुतं ----- जगद्गुरुम् ॥
 (२) व्यसने ----- दुर्भिक्षो ॥

(आ) पृकवाक्येन उत्तरत । (केडपि २)

(02)

- (१) नरस्य आभरणं किम् ?
 (२) कः जले मज्जाति ?
 (३) पुस्तकम् कुत्र न दातव्यम् ?

प्र-४ (क) माध्यमभाषया वाक्यानाम् अर्थं लिखत । (केडपि ३)

(03)

- (१) फलं वृक्षे अस्ति । (२) अहं चमसेन खादामि ।
 (३) बालकः पुस्तकं पठति । (४) वृक्षात् फलं पतति ।
 (५) दशरथस्य पुत्रः रामः ।

(ख) माध्यमभाषया सरत्थं लिखत । (केडपि १)

(02)

- (१) दामो जयति नाधर्मः सत्यं जयति नानृतम् ।
 क्षमा जयति न क्रोधो, देवो जयति नासुरः ॥

- (२) नरस्थाभरणं रूपं रूपस्थाभरणं गुणः ।
 गुणस्थाभरणं ज्ञानं ज्ञानस्थाभरणं क्षमा ॥

(ग) माध्यमभाषया उत्तरं लिखत । (केडपि १)

(02)

- (१) पुस्तकं किं वदति ?
 (२) काष्ठिकः कुत्र गच्छति ? किमर्थम् ?

प्र.पु (अ) पृथक् कुरुत (कैडपि ४)

(02)

नाम	सर्वनाम	त्रियापदम्	विशेषणम्
-----	-----	-----	-----

(मञ्जूषा - जयति, जगद्गुरुम्, भास्करः, सः, सा)

10 (आ) सूचनानुसारं कृतीः कुरुत।

(१) योग्यं विभक्तिरूपं लिखत। (कैडपि 2)

(02)

(अ) शुकः ----- खादति। (मरीचिका)

15 (आ) अहं ----- पिबामि। (मुखं)

(इ) ----- नमः। (गणेश)

20 (इ) अव्ययस्य/द्यातोः उपयोगं कृत्वा वाक्यं लिखत।
(कैडपि 2)

(02)

(१) विना (२) गम्-गच्छ (३) अलम्

25 (ई) शुद्धं शब्दं चिनुत। (कैडपि 2)

(१)

(१) विश्वासः, विष्वासः

(२) दुर्लभः, दुलभः

(३) पृथ्वी, पृथ्वी

ST. THOMAS CONVENT HIGH SCHOOL, DOMEIVALI (EAST)

FIRST SEMESTER EXAM 2023

SUBJECT: HISTORY & CIVICS

STD: VIII

Date: 14-10-23

MARKS: 30

Time: 1hr 15min

Q.I A. Fill in the blanks and complete the sentences: (2)

(South Africa, Swami Vivekananda, War of Independence, Mumbai)

1. V.D Savarkar named the struggle of 1857 as the _____
2. _____ established the Ramkrishna Mission.
3. The first session of Indian National Congress was held at _____.
4. Gandhiji began his career from the country of _____.

B Match the following: (2)

A	B
1. Raja Ram Mohan Roy	a. Anath Balikashram
2. Dayanand Saraswati	b. Brahmo Samaj
3. Mahatma Phule	c. Arya Samaj
4. Maharashi Dhondo Keshav	d. Satya Shodhak Samaj
- C. II A. Answer the following question in one sentence (Any 4) (4)

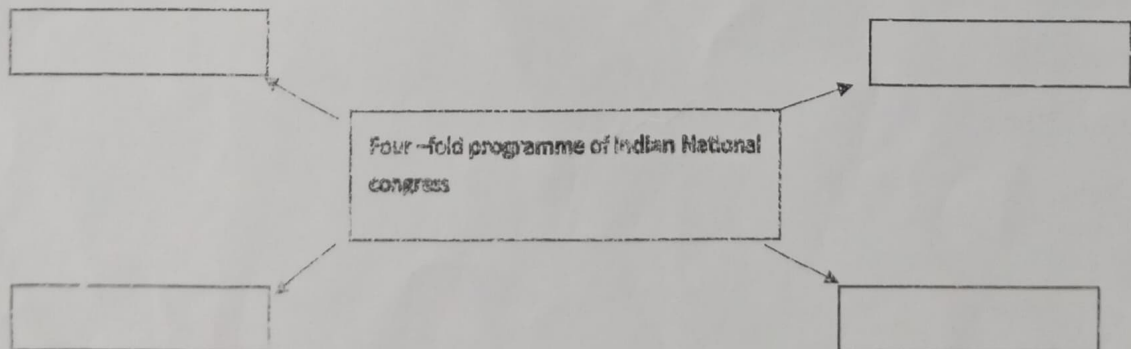
1. Who fought the Crimean war?
2. What message was given by Swami Vivekanand to the Indian youth?
3. What did Lokmanya Tilak firmly state?
4. Which officer gave orders of firing in the Jallianwala Bagh?
5. Where did Gandhiji launch the first satyagraha in India?

B. Name the following (2)

1. Moderate leaders
2. Leaders of Home Rule Movement
3. Last Mughal Emperor of Delhi
4. Led the revolt in Satpura

Q.III A) Answer the following question in 25 to 30 words (Any 2) (4)

1. What were the social causes behind the struggle of 1857?
2. Explain the philosophy of Satyagraha.
3. The Paikas made armed rebellion against the British.
4. Complete the following diagram

b) Give Reasons (Any 2) (4)

1. After the struggle, Indian army was divided on the basis of caste?
2. Mahatma Phule conducted a strike of Barbers.
3. The Indians boycotted the Simon Commission.

c) Write Short-note (Any 1) (2)

1. Objectives of the Indian National Congress.
2. Ramkrishna Mission

CIVICS

Q IV A) Choose the correct option and rewrite the statement (2)

{Vice-President, Five, Four, President, Prime Minister}

1. The tenure of the President is of _____ years.
2. The _____ of India is the ex-officio chairman of the Rajya Sabha

B) Answer the following question in one sentence: (Any 2) (2)

1. Who has the executive power in India?
2. Who led the Council of Ministers?
3. Who is known as Member of Parliament?

Q V A) Answer the following questions in three to four sentences (Any 1) (2)

1. Explain the functions of the speaker of Lok Sabha.
2. Enumerate the functions of the Council of Ministers.

B) Give Reasons (Any 1) (2)

1. Lok Sabha is known as the First House.
2. Rajya Sabha is a permanent House.

Q VI Write on the following concept (Ant 1) (2)

1. Jumbo Ministry
2. Parliament

ST. THOMAS CONVENT SCHOOL, DOMBIVLI
First Semester Examination-2023-24
Subject - General Science

Marks-50

Time- 2 hours

Class - VIII

Date:- 16-10-23

Instructions:

1. All Questions are compulsory.
2. Use of calculator is not allowed.
3. Figure to the right hand side indicated full marks.
4. Assessment will be done for the first attempted answers to MCQ (Q.1.A)
5. Write the correct alternative letter (A, B, C, D) only for MCQ.

Q.1.A Fill in the blanks with proper word and write the following statement. 4M

1) Fungi feed upon dead and decaying organic matter, they are called as _____

- a) parasites   b) symbiotic
 c) independent   d) saprophytes

2) The pathogen that causes the disease cholera is _____

- a) Vibrio cholera   b) salmonella
 c) virus   d) shingella

3) Density has SI unit as _____

- a) $g\ cm^{-3}$ b) $g\ m^{-3}$
 c) $kg\ cm^{-3}$ d) $kg\ m^{-3}$

4) In Lead acid cell, negative electrode is _____

- a) PbO_2 b) Ni   c) Cd   d) Pb

B) Find Odd-man Out 2M

- 1) Plague, AIDS, Cholera, TB
- 2) Rocket, racing car, boat, rickshaw

C) Match the proper pair : 4M

Group "A"	Group "B"
1. Tuberculosis	a) Vibrio cholerae
2. Hepatitis	b) Entamoeba histolytica
3. Dysentery	c) Mycobacterium tuberculae
4. Cholera	d) Hepatitis virus A,B, C,D,E

Q.2.A) State whether the following statements are True or false : 2 M

- 1) The atomic mass number is equal to the number of neutrons in an atom.

3) A solution is a homogeneous mixture of two or more substances.

6M

Q.2.B) Write answer in one sentence (any 6)

- 1) What is pollution?
- 2) Name any two solid non metals
- 3) Which are the different types of disaster?
- 4) What is benefit of folding of inner membrane in mitochondria?
- 5) What are symptoms of tuberculosis?
- 6) Write the full form of AIDS
- 7) Fruits can easily be cut with sharp knife. Why does this happens?
- 8) Which is outermost shell of sodium atom?

2 M

Q.2 C) Distinguish between : (any 1)

- 1) Contact force and non-contact force.
- 2) Metals and non-metals

6M

Q.3 A) Write scientific reasons (any 3)

- 1) Free electrons are charge carriers.
- 2) Atom is electrically neutral.
- 3) Constituent substances of a colloids cannot be separated by ordinary filtration.
- 4) All the mass of an atom is concentrated in the nucleus.

4M

Q.3 B) Write short note on: (any 2)

- 1) Lead acid cell
- 2) Rutherford's atomic model
- 3) Acid rain
- 4) Disaster

Q.4 A) Answer the following. (any 3)

6M

- 1) What is meant by valency of an element? What is the relationship between the number of valence electrons and valency?
- 2) Explain the term an "Alloy"
- 3) Explain the term greenhouse effect?

Q.4 B) Draw neat and labelled diagram: (any 1)

2M

- 1) Simple electrical circuit
- 2) Bohr's atomic model

Q.4. C) Write the uses of the following (any 2)

2M

- 1) Noble metals (2 uses)
- 2) Dry cell
- 3) Physical exercise

Q.5 A) Classify the following matter into 3 group (element, mixture and compound) : 2M

Cement, cold drink , air , soil

Q.5 B) Explain with the neat diagram

4M

1) Rutherford's atomic Model.

Q.5 C) Read the passage and identify the sentences expressing types of pollution.

4M

Bhavesh is a student of std VIII and lives in a urban area .It takes about an hour to go to school by bus. He faces the heavy traffic of two wheelers, three wheelers, rickshaws, buses while going to school. He is facing the problems of asthma since last 2 days. Doctor recommended him to stay away from urban area. Since then his mother sent him to the village of his maternal uncle. He saw the heap of garbage at many places in village. Foul smell of human and animal waste was present at many places. Blackish water with foul smell was flowing in a stream. He developed some abdominal disease within few days.

- i) He faces the heavy traffic ..... going to school.
- ii) He is facing the problem .....last few days.
- iii) He saw the heap of garbage .....at many places
- iv) He developed .....within few days.

ST THOMAS CONVENT HIGH SCHOOL, DOMBIVALI (E)

FIRST SEMESTER Exam 2023-24

SUBJECT: - COMPUTER

**TIME: - 2 HR
MARKS: 40M**

**DATE: -
CLASS: - VIII**

(10M)

Q1) Multiple Choice Question

1. Which of the following terms describes a computer that is connected to a network?
  - i. Node
  - ii. Unit
  - iii. Device
2. What is a computer network that spans across a city called?
  - i. LAN
  - ii. MAN
  - iii. WAN
3. In which topology, the central node acts as a hub, switch or router to which all the other nodes are connected?
  - i. Star
  - ii. Ring
  - iii. Mesh
4. Which of the following is a group of related data organised in columns and rows in a database?
  - i. Table
  - ii. Row
  - iii. Column
5. Which option is present on the left side of the Access window that display the names of the objects used in the database such as Table, Query and Form?
  - i. Navigation pane
  - ii. Work Area
  - iii. Ribbon
6. Which of the following data types is used to store a large amount of text or a combination of text and number?
  - i. Text
  - ii. Memo
  - iii. Number
7. Which of the following data types is used to store currency values?
  - i. Money
  - ii. Currency
  - iii. Memo
8. Which of the following is one of the ways to create a table in MS Access?
  - i. Design view
  - ii. Form view
  - iii. Table view
9. Which of the following options is used to unfreeze columns?
  - i. Unfreeze All Fields
  - ii. Unfreeze Fields
  - iii. Unfreeze
10. Which command is used to insert a text field/column in a table?

- i. Number
- ii. Currency
- iii. Text

Q 2) Write True or False.

(10M)

- 1) Modulation is the process of converting analog signals into digital signal. ....
- 2) Bluetooth technology uses radio frequency to transmit data from one system to another.
.....
- 3) Through computer networking, information can be easily shared amongst people.
.....
- 4) In Bus topology, all the nodes are connected to a single common path. ....
- 5) A server is also known as host computer. ....
- 6) MS Access is an example of the flat-file database. ....
- 7) DBMS stands for Database Management System. ....
- 8) Field name can begin with underscore (_). ....
- 9) We can create a table by using built-in templates. ....
- 10) We cannot delete a column from a table. ....

Q3) Short answer type questions.

(10M)

- 1) What is a protocol?
- 2) Name the various components needed for a computer network.
- 3) Define client and server.
- 4) What is topology?
- 5) What is a database?
- 6) What do you mean by flat file database?
- 7) What is the use of a form in a database?
- 8) What is MS Access?
- 9) What is primary key?
- 10) What do you mean by freezing a column?

Q4) Long Answer Questions. (ANY 5)

(10M)

- 1) What is a computer network? Write its advantages.
- 2) Describe LAN and MAN.
- 3) What is a relational database? Give an example of a relational database management system.
- 4) Write any three advantages of a database system.
- 5) Explain the types of views in a database.
- 6) Write the steps to freeze a column in a table.
- 7) Write the steps to add a new column in a table. any two features of Scratch.